

תקנות ההתגוננות האזרחית (התאמות נגישות במקלטים), התשע"ג-2013

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 14ד ו-27 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951¹ (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם שר הפנים, עם הנציבות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות 1. בתקנות אלה –

"הוראות הנגישות" – הוראות הנגישות לפי חוק התכנון והבניה – כהגדרתן בסעיף 19א לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998² (להלן – חוק השוויון);

"מבנה שעיקר ייעודו המיועד לאנשים עם מוגבלות" – בניין שנועד לשמש, כולו או חלקו למתן שירות ציבורי המיועד בעיקרו לאנשים עם מוגבלות או למגוריהם של אנשים עם מוגבלות; לעניין זה, "שירות ציבורי" – כהגדרתו בסעיף 19ה לחוק השוויון;

"מוסד בריאות" – בית חולים כמשמעותו בסעיף 24(ב) לפקודת בריאות העם, 1940³, מרפאה כהגדרתה בסעיף 34(ג) לאותה פקודה או מעון לזקנים תשושים או לזקנים סיעודיים כהגדרות כל אלה בתקנות הפיקוח על מעונות (תנאי המגורים וטיפול בזקנים עצמאיים ותשושים במעונות לזקנים), התשס"א-2001⁴;

"מוסד חינוך" – כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949⁵ וכן מעון יום כהגדרתו בתקנות הפיקוח על מעונות (אחזקת ילדים במעון יום), התשכ"ח-1968⁶;

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78; התשס"ח עמ' 145
² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152
³ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191
⁴ ק"ת התשס"א, ע"מ 338
⁵ ס"ח התש"ט, ע"מ 287
⁶ ק"ת התשכ"ח, ע"מ 1523

"מערכת אוורור וסינון", "מערכת אוורור וסינון דירתיית", מערכת סינון דירתיית"
– מערכת אוורור וסינון כהגדרתה כהגדרתן בתקנות המפרטים לרבות
מערכת אוורור וסינון דירתיית ומערכת סינון דירתיית כהגדרתן בתקנות
המפרטים ;

"תקנות המפרטים" – תקנות ההתגוננות האזרחית (מפרטים לבניית מקלטים),
התש"ן-1990⁷ ;

"תקנות הציוד" – תקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים
ובמחסים ציבוריים), התשמ"א-1981⁸ ;

"ת"י" – תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים, התשי"ג-1953⁹ .

נגישות מקלט 2. מקלט במבנה שעיקר ייעודו המיועד לאנשים עם מוגבלות ואינו מוסד חינוך או מוסד
במבנה שעיקר ייעודו לאנשים בריאות יהיה נגיש לפי תקנות המפרטים ובנוסף –
עם מוגבלות

(1) תותקן בו מערכת אוורור וסינון לפי תקנות המפרטים ולפי ת"י 4570¹⁰ ;

(2) יבוצעו בו התאמות נגישות נוספות הנחוצות על הקבוע בתקנות אלה, לפי
ההוראות של מורשה נגישות מבנים, תשתיות וסביבה, לאחר שנועץ במורשה
לנגישות השירות, בהתחשב בשימוש במקלט למחסה ולשימוש אחר בו שהותר
ברישיון לפי סעיף 15(א) לחוק ובצרכיהם המיוחדים של האנשים עם המוגבלות
המתגוררים במבנה או מקבלים בו שירות, ובלבד שהוראות כאמור לא יסתרו את
תקנות הציוד ושרשות מוסמכת אישרה כי אינן נוגדות את תקנות המפרטים.

נגישות נתיב 3. (א) נתיב גישה, כמשמעותו כהגדרתו בתקנות המפרטים, למקלט שאינו מרחב
גישה מוגן דירתי ואינו מקלט מסוג א1 כמשמעות שני אלה כהגדרתם בתקנות
המפרטים האמורות, בכל חלק של מקום ציבורי שאינו חדר מדרגות יהיה דרך נגישה
לפי הוראות הנגישות.

(ב) על חדר מדרגות שהוא חלק מנתיב גישה יהיה נגיש לפי יחולו הוראות סעיף 2.6
שבתי"י 1918-חלק 3-1¹¹, יחולו הוראות פרק ב' לחלק ג' לתוספת השניה לתקנות
התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 ופרט 8.130 לתוספת
השניה לתקנות האמורות בסעיפים העוסקים בנגישות מדרגות.

⁷ ק"ת התש"ן, ע"מ 1020 ; התשס"ט, עמ' 390

⁸ ק"ת התשמ"א, ע"מ 968

⁹ ס"ח התשי"ג, עמ' 30

¹⁰ ח"פ התשס"ב, עמ' 3438

¹¹ ח"פ התשס"ז, עמ' 8

¹² ח"פ התשס"ז, עמ' 8

הוסכם שבמקום ההפניה לת"י תיעשה הפניה לתקנות המילוט ולפרט 8.130 לתקנות התכנון והבניה.

נגישות בתי 4. (א) מקלט שמותקן בו בית כסא כימי או שיש חובה להתקינו, בין לפי תקנות המפרטים, בין לפי תקנות הציוד אונצף לפי כל דין אחר, ואין בו בית כסא נגיש לפי תקנות המפרטים, יהא בו בית כסא כימי אחד לפחות נגיש.

קסא ותא
מקלחת

(ב) ביראו בית כסא כימי כנגיש, יהיא מתקיימים בו כל אלה:

(1) מושב שרוחבו 40 סנטימטרים לפחות וגובהו 45 עד 50 סנטימטרים מעל פני הרצפה, והוא יציב בעת שאדם מתיישב עליו או קם ממנו;

~~(2) שני מאחזי יד בצורת L שמתקיימות בו הוראות סעיף 2.11.6 שבת"י 1918 חלק 3.1, בסעיף הדן במאחזי יד, או מאחזי יד לפי הוראות הנגישות, המותקן המותקנים משני צידי בית הכיסא באופן המאפשר העמדת בית הכסא באופן שאדם עם מוגבלות היושב עליו יוכל להיעזר במאחזי היד;~~

(3) וילון סביב בית הכסא והמאחז או אמצעי אחר המספק פרטיות, ובלבד שהוא ניתן לפתיחה ולסגירה בידי אדם עם מוגבלות היושב בכסא גלגלים, מאפשר מעבר חופשי ברוחב 110 סנטימטרים לפחות אל בית הכסא, ואינו מהווה מכשול בכניסה וביציאה לאזור בית הכיסא.

(ב1) מקלט שיש בו תא מקלחת, יתקיימו בתא המקלחת הוראות פרט 8.156 לתקנות התכנון והבניה.

(ג) הציוד האמור בתקנת משנה (ב) יהיה מותקן במקלט באופן קבוע זולת אם הוא נזח-קל להתקנה בשעת חירום, שאזי מותר שיוחזק בארון או בארגז נעול, ובלבד שיוחזק כך גם הציוד הדרוש להתקנתו.

שאלה כללית, האם יש מקלחות וחדרי טיהור? הוסכם שאם עד לפרסום התקנות יהיה תקן לאמל"ן (שירותים כימיים פריקים) הם ייכנסו בתקנה 4; כן הוסכם שאם נבנית מקלחת, היא תיבנה בהתאם לפרט 8.156 לתקנות התכנון והבניה

סימון ושילוט 5. בסימון ובשילוט במקלט יתקיימו הוראות תקנה 16 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013 סעיף 2.2 יהיה נגיש לפי הוראות שבת"י 1918 חלק 4³³ בסעיפים העוסקים בשילוט.

תחילה ותחולה 6. תחילתן של תקנות אלה 60 ימים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה) והן יחולו על תכנית שאושרה מיום התחילה ואילך ועל בניין שהיתר לבנייתו חודש לאחר יום התחילה.

הערה: ככל שידרש, תיעשה התאמת נוסח לתחילה ולתחולה שבתקנות המפרטים.

הוראות מעבר 7. (א) אין בתקנות אלה כדי לגרוע מתוקף תכנית שאושרה לפני תחילתן-יום התחילה ואולם רשאית רשות מוסמכת לבקשת מגיש תכנית כאמור שאושרה, לאשר במקום תכנית כאמור, תכנית שתהיה כולה לפי תקנות אלה.
(ב) תקנות אלה יחולו גם על בנין שהיתר לבנייתו חודש לאחר תחילתן.

התשע"ג _____

(2013 _____)

(חמ 251-3)

משה (בוגי) יעלון

שר הבטחון